

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЛНУП»**

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(СПІВБЕСІДА)**

з дисципліни «Українська мова»

для вступників на основі базової середньої освіти

для здобуття освітньо-професійного ступеня

фахового молодшого бакалавра в 2026 році

Чернівці 2026

Програма вступного випробування з української мови (співбесіди) для вступників до закладу фахової передвищої освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

Розроблено відповідно до Програми з української мови (5-9 класи) для загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії Суспільно-гуманітарних та наукових дисциплін

Протокол № 7 від 26 травня 2026 р.

Голова циклової комісії

Галина ПЛЮТА

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ	5
4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ).....	7
5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	14
6. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ СПІВБЕСІДИ	16
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	18

1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного випробування з української мови для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр на основі базової загальної середньої освіти, розроблена відповідно до Програми з української мови (5-9 класи) для загальноосвітніх навчальних закладів. Організація та проведення вступного випробування відбувається в порядку, визначеному в Положенні про приймальну комісію ВСП «Чернівецький фаховий коледж ЛНУП».

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр.

Форма вступного випробування - співбесіда, що передбачає оцінювання підготовленості вступника (оцінювання знань, умінь та навичок).

Результат вступного випробування оцінюється за 200-бальною шкалою.

2.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Співбесіда з української мови – вступне випробування до ВСП «Чернівецький фаховий коледж ЛНУП». Співбесіду мають право проходити абітурієнти, яким надане таке право відповідно до Правил прийому в 2026 році.

Метою співбесіди є оцінювання рівня сформованості філологічних компетенцій вступників, визначення відповідності їхніх навчальних досягнень освітньому стандарту та чинній навчальній програмі.

Для досягнення сформульованої мети необхідно: перевірити відповідність знань та умінь програмним вимогам; виявити рівень навчальних досягнень; оцінити ступінь підготовленості вступників до подальшого навчання у закладі фахової передвищої освіти.

Програма передбачає виявлення рівня знань вступників з таких розділів:

«Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика».

Співбесіда проводиться **в усній формі** та передбачає відповідь вступника на питання екзаменаційного білета. Виконання письмових завдань не передбачається.

3.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Вступник повинен знати:

- Уживання великої букви.
- Правила переносу частин слова.
- Правопис голосних. Чергування -е з -и, -і з іншими голосними. Правопис ненаголошених голосних.
- Спрощення в групах приголосних.
- Уживання м'якого знака та апострофа.
- Подвоєння та подовження приголосних.
- Правопис слів іншомовного походження.
- Відмінювання та правопис відмінкових закінчень іменників та

прикметників.

- Правопис відмінкових форм числівника.
- Відмінювання і правопис займенників.
- Правопис дієслів.
- Правопис прислівників.
- Правопис прийменників та сполучників.
- «Не» з іменними частинами мови, прислівником, дієсловом.
- Розділові знаки в простому реченні. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка.

• Однорідні члени речення. Розділові знаки між однорідними членами речення.

- Узагальнювальні слова і розділові знаки при них.

- Відокремлені члени речення. Відокремлені додатки та обставини.

Відокремлені і невідокремлені означення. Прикладна як різновид означення. Розділові знаки при прикладці.

- Звертання. Розділові знаки при звертанні.
- Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення.
- Складнопідрядні речення. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
- Порівняльні звороти.
- Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
- Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою.

Цитати. Розділові знаки при цитатах.

Вступник повинен уміти:

- знаходити вивчені орфограми, пояснювати їх за допомогою правил;
- знаходити й виправляти орфографічні помилки;
- правильно ставити розділові знаки в реченнях із різними видами зв'язку;
- знаходити й виправляти пунктуаційні помилки на вивчені правила.

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінкі й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування у-в, і-й. Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків. Вимова слів з апострофом. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови, написання окремо, разом і через дефіс (прислівників, службових частин мови, вигуків).

2. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з

погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Фразеологізми. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Приказки, прислів'я, афоризми.

3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення, сполучні голосні в складних словах. Словотвір.

Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [o], [e] у складних словах.

4. Морфологія

Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й

складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників:

1) один, одна; 2) два, три, чотири; 3) від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят; 4) сорок, дев'яносто, сто; 5) двісті – дев'ятсот; 6) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.

Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс.

Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). **Частка** як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні.

Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

5. Синтаксис і пунктуація

Словосполучення

Предмет і завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного

речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання). Розділові знаки в кінці речення.

Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Тире між підметом і присудком. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні. Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок).

Односкладні речення

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.

Неповні речення

Поняття неповного речення. Неповні речення з пропущеними головними членами речення. Неповні речення з пропущеними другорядними членами речення. Тире в неповному реченні.

Просте ускладнене речення

Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювально-пояснювальні члени речення.

Складне речення

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Класифікація складносурядних речень. Пунктуація в складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення.

Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:

- 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю;
- 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю;
- 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю. Розділові знаки в складнопідрядному реченні.

Безсполучникове складне речення

Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:

1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними);

2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в багатокомпонентних складних реченнях.

Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки при прямій мові та діалозі.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають знання та вміння з української мови, потрібні насамперед для успішного складання вступного випробування, а саме:

- розпізнавання, групування й класифікування вивчених мовних явищ;
- розуміння значення мовних одиниць та особливостей їх використання в мовленні;
- правильно розпізнавати та пояснювати вивчені орфограми;
- ставити розділові знаки відповідно до опрацьованих правил пунктуації;
- пояснення розділових знаків в різних синтаксичних конструкціях;
- аналіз слів у реченні з точки зору їхніх граматичних характеристик (визначення частин мови, їхніх граматичних ознак, синтаксичної ролі).

За результатами співбесіди виставляється рейтингова оцінка за шкалою 100-200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника.

Критерії оцінювання співбесіди (200-бальна шкала)

200–190 балів (високий рівень)

Вступник демонструє ґрунтовні знання програмового матеріалу, дає повні, логічні та послідовні відповіді, вільно володіє українською мовою, правильно використовує мовознавчу термінологію.

189–170 балів (достатній рівень)

Вступник добре володіє матеріалом, відповіді є змістовними та переважно повними, допускаються незначні неточності, які не впливають на загальне розуміння теми.

169–150 балів (середній рівень)

Вступник знає основний матеріал, але відповіді недостатньо повні, допускаються окремі помилки в поясненнях та термінології.

149–120 балів (початковий рівень)

Вступник володіє лише частиною програмового матеріалу, відповідає невпевнено, допускає суттєві помилки.

119–100 балів (мінімальний рівень)

Вступник має фрагментарні знання, відповіді неповні, потребують значної кількості додаткових запитань членів комісії.

Менше 100 балів

Вступник не продемонстрував знань, достатніх для позитивного результату співбесіди.

1. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ БІЛЕТІВ СПІВБЕСІДИ

**Відокремлений структурний підрозділ «Чернівецький фаховий коледж
Львівського національного університету природокористування»**

Освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

Вступне випробування з української мови - співбесіда

Експанаційний білет 1

1. Голосні та приголосні звуки української мови.
2. Іменник як частина мови. Його граматичні категорії.
3. Головні члени речення.

Затверджено на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних та наукових дисциплін

Протокол № " ____ " _____ 2026 р.

Голова циклової комісії _____ Галина ПЛЮТА

**Відокремлений структурний підрозділ «Чернівецький фаховий коледж
Львівського національного університету природокористування»**

Освітньо-професійний ступінь - фаховий молодший бакалавр

Вступне випробування з української мови - співбесіда

Екзаменаційний білет 2

1. Наголос та його роль у мовленні.
2. Прикметник як частина мови.
3. Однорідні члени речення.

Затверджено на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних та наукових
дисциплін

Протокол № " _ " _____ 2026 р.

Голова циклової комісії _____ Галина ПЛЮТА

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Авраменко О. Українська мова: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Грамота, 2017. 160 с.: іл.
2. Блажко М. Українська мова в таблицях: посібник для загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Грамота, 2017. 104 с.
3. Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови: система дослідницьких вправ: навчальний посібник. Київ: Грамота, 2009. 224 с.
4. Фурдуй М. І. Українська мова. Практикум з правопису: навчальний посібник за редакцією В. В. Різуна. 3-тє вид.. Київ: Либідь, 2008. 272 с.
5. Хворостяний І. Г. Українська мова: лайфхаки. Харків: Ранок, 2019. 288 с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Береза Т. Скажи мені українською. Львів: Апріорі, 2019. 456 с.
2. Блажко М., Омельчук С. Правописний практикум з української мови. Київ: Грамота, 2020. 224 с.
3. Голосовська Г. Українська мова для всіх. Київ: Академія, 2015. 208 с.
4. Гринчишин Д. Г. Словник паронімів української мови. Київ: Рад. шк., 1986. 218 с.
5. Давидова О. Словник наголосів української мови. Київ: Підручники і посібники, 2019. 432 с.
6. Дзюбишина - Мельник Н., Лавринець О. Читай і знай! Довідник-практикум із сучасної літературної мови. Київ: Києво-Могилянська академія, 2018. 415 с.
7. Дубчак О. Чути українською. Київ: Віхола, 2020. 192 с.
8. Колібаба Л., Фурса В. Словник дієслівного керування. Київ: Либідь, 2017. 656 с.
9. Лавринець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Києво-Могилянська академія, 2019. 524 с.
10. Литовченко В., Дудик П. Сучасна українська мова. Завдання і вправи. Київ: Альма-матер, 2009. 264 с.
11. Лозова Н., Фридрак В. Дзвона чи дзвону? Словник-довідник. Наукова думка, 2015. 168 с.
12. Мединська Н. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ з морфології. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 184 с.

13. Семеренко Г., Литвин Л., Кавера Н. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ і тестів з морфології. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 232 с.
14. Сербенська О. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитися і правильно говорити. Львів: Апріорі, 2017. 304 с.
15. Соколова С. Граматика сучасної української літературної мови. Київ: Видавничий двір Д. Бураго, 2017. 7522 с.
16. Український тлумачний словник за редакцією В. Бусела. Ірпінь: Перун, 2016. 1696 с.
17. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови. Київ: Освіта, 2007.
18. Яреценко А., Бездітко В., Козир О. Сучасний фразеологічний словник української мови: Навчальна література, 2018. 640 с.

Інформаційні ресурси:

1. Український правопис. Нова редакція.
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovlpravo.pdf>
2. Програма Міністерства освіти і науки України «Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11 класи. Рівень стандарту», 2017 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalniprogrami-dlya-10-11-klasiv> 3.
3. Словник фразеологізмів української мови. URL: <https://cutt.ly/Cn4dNqf>
4. Український лінгвістичний портал. URL: <https://slovnyk.ua>